

Ebba Strange (SF):

I 1986 pålagde Folketinget regeringen at udarbejde handlingsplaner for, hvordan ligestilling mellem kønnene kan udvikles og kvinders muligheder herigennem fremmes i den statslige administration og de statslige styrelser og institutioner. Senere i denne måned skal Folketinget have en generel debat om status for handlingsplanerne.

I 1988 vedtog Folketinget en lov om ligestilling mellem mænd og kvinder, der forpligter institutionerne til at arbejde for ligestilling mellem kønnene. Loven giver mulighed for at iværksætte særlige foranstaltninger med henblik på at fremme lige muligheder for mænd og kvinder. Som ordføreren for forespørgerne, hr. Rahbæk Møller, i dag har illustreret, er den tilbagerapportering, der er kommet om situationen på de videregående uddannelser, efter SF's mening ikke tilfredsstillende set med ligestillingsbriller.

Derfor har vi ønsket at give Folketinget mulighed for særskilt at drøfte dette område. Vi anser det for at være et meget vigtigt område, ikke blot fordi det er en arbejdsplads for en mængde mennesker, men også – og det er jo nok det vigtige – fordi miljøerne dér er med til at præge mange tusinder af Danmarks unge i deres meget modtagelige år. Det, de unge tager med sig fra deres uddannelser, er jo ikke kun viden og kundskaber; det er også arbejdsmønstre og holdninger og indstillinger til faget, til forskning og til samfundet i øvrigt.

Desværre ser det ud til, at der på de fleste af statens områder i øjeblikket er en generel tendens til, at ligestillingsudviklingen enten nærmest er gået i stå eller går umådelig langsomt. Det er åbenbart sådan, at hvis vi ikke hele tiden er nogle – det er jo stadig væk mestendels kvinder – der med jævne mellemrum minder om de mål, der er sat, og de beslutninger, der er taget på ligestillingsområdet, ja, så glider spørgsmålet lige så stille ud af interessensfæren og ud af de mænds bevidsthed, der sidder i de ledende positioner.

Det er således karakteristisk, at i den 3-årsperiode – fra 1986 til 1989 – hvor der på Folketingets foranledning blev oprettet otte ekstraordinære lektorater i kvindeforskning, steg antallet af ekstraordinære lektorater til kvinder med i alt 30; men da et flertal i Folketinget så besluttede at standse bevillingerne til de særlige

kvindeforskerstillinger, fordi man nu måtte tro, at kvinderne selv kunne fortsætte udviklingen, så stagnerede den igen.

Det ville jo have været fint – som det også er fremgået af debatten i dag – hvis de videregående uddannelsesinstitutioner allerede havde taget sagen i deres egen hånd, da de havde set rapporterne om, hvordan udviklingen er gået i de sidste år – vi er også i SF tilhængere af, at institutionerne har det udstrakte selvstyre, de har, og på den baggrund kunne de godt have gjort det – men det har de ikke gjort, og nu har ministeren så valgt at følge Forskningspolitisk Råds anbefaling om at lade tiden gå – og det har institutionerne åbenbart også – og så se, om situationen ikke bedrer sig næsten af sig selv.

Det finder vi i SF ikke er tilfredsstillende. Selv inden for humaniora, der klart er det største kvindefag, er der i 10-års-perioden stort set ingen udvikling sket med hensyn til andelen af kvinder i lærerstillinger, og det er der heller ikke inden for samfundsfagene eller på sundhedsområdet.

En del skyldes naturligvis – det har andre ordførere også været inde på – at der generelt næsten ingen udvikling har været med hensyn til nyansættelser, men det er ikke hele forklaringen. Ministeren var selv inde på, at der i de kommende år er udsigt til flere stillinger ved de videregående uddannelser, og det er jo godt og nødvendigt, hvis ikke de videregående uddannelser skal underlægges stadige forringelser.

Derfor finder vi i SF, at det nu er det rigtige tidspunkt til at få rettet op på de kønsmæssige skævheder – derfor vores forslag om 200 stillinger, der kun kan søges af kvinder.

Jeg vil godt gøre de ordførere, der har nævnt kvotering – og det har både fru Eva Møller og fru Hanne Severinsen – opmærksom på, at vi ikke nævner kvotering i vores dagsordensforslag – det indgår ikke i de forslag, vi stiller; vi tror, det er en for stiv form at arbejde under – men derimod det med de 200 stillinger.

Det vil samtidig skabe en tiltrængt fornyelse i uddannelsesinstitutionerne, og måske vil det skabe det kvalitetsløft, der helt åbenbart tiltrænges efter de meldinger, der for tiden kommer til offentligheden om de videregående uddannelsers dalende kvalitet.